

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitór sor 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az iskolai év kezdetén.

Zombor, 1895. szeptember 5.

Megnépesültek újra az iskolák padjai. A deáksereg, a kellemes vakációzás után újra hozzá lát a nehéz, 10 hónapi munkához, hogy tanulmányait folytatva, avagy befejezve, kiléphessen az életbe s ott érvényesítse tudományát. A deáksereg száma évről-évre szaporodik. Nemcsak a mi iskoláinkban, hanem mindenhol az országban az ideai beiratkozások is — mint a múlt években — bizonyára szaporulatot fognak feltüntetni.

Nincs róla statisztika és nem is lehet készíteni, hogy hány százalékát hajtja a beiratkozónak az iskolába járatás kényszere, hányat a szomszéd példájának ragadós volta és hányat a Descartes gyermekkori tanulmányvágya, amelyet azok ébresztettek benne, akik azt vallották, hogy csak a tudomány segítségével lehet megszerezni az életben hasznos dolgok világos és biztos ismeretét.

Ha lehetne statisztikai adatokat gyűjteni e részben, bizonyára a legkisebb szám esnék azokra, akiket a tudomány igaz szeretete visz még akkor is az iskola falai közé, midőn a törvény már nem kényszeríti őket magasabb és szélesebb ismeretkörü elsajátítására.

A nagy tömeg nem a tudományért magáért zárandokol a középiskolába és a felsőbb tanító intézetekbe. Neki a tudomány nem az ismeretek szerzéséért, hanem az ismeretszerzés a kenyérkeresetért kell. És erre elég a bizonyítvány, amit az iskola szolgáltat. Az ismeret, a tudás mellékes és csak addig jó, a míg vele az élet számára utlevélként szolgáló végbizonyítvány megszerzett.

A bizonyítványért, a diplomáért fut az iskolába járók nagy része és végzi a tanulás nehéz és fárasztó munkáját. Az ismeret amit szerez, reá nézve nem a tudás fájának édes gyümölcse, hanem agyrontó foglalkozással végzett munka árán összegyűjtött fölösleges ballast, melyet eldob, ha az élet küzdő terére lép, mert hasznát venni nem tudja.

Pedig az iskola épen arra dolgozik, hogy igaz és helyes tudást, a tudás szeretetét, a továbbképzés vágyát öntse növendékeibe. Aránylag a növendékek jelentékeny részénél el is éri a célját és nevelőleg, oktatólag, serkentőleg hat olyanokra is, kiket inkább kényszer, mint benső vágy hozott falai közé.

Iskoláink oktató karának nívouja az utóbbi időben erősen emelkedett. Tanérképzésünk teljesen átalakult és az átalakulás haladást jelent. Az újabb oktató nemzedék tanítási módszere már is kezd érvényesülni és hatásai már mutatkoznak, úgy, hogy az iskoláink által elért eredmények már most is mások, mint eddig voltak. Az új tanítási rendszer gyümölcsei még érezhetőbbek lesznek néhány év múlva és hatásuk nyilvánulni fog a közéletben is, mert tagadhatatlan, hogy az iskola adja meg az élet képét.

Közoktatásügyeink vezetői állandóan azon voltak, hogy az iskolák megfeleljenek képző és oktató feladatainak és e részben nincs is okunk panaszra. Tanítói karunk, elkezdve a legfelső egyetemi oktatástól, egészen az elemi tanításig, mindig át volt hatva feladata magasztosságától és fontosságától és önfeláldozóan, hivatása buzgó szeretetével végezte nemzeti és hazafias misszióját. Iskolai rendszerünk is kezd kibontakozni a tapogatózás khaotikus homályából és ma már szerzett egészét képezi. Ahol még hijsa van az ifjú nemzedék képzésének, azon segíteni igyekeznek és szorgos buzgalommal folyik a szervezés nagy munkája.

Az intézményekben sem, az emberekben sem találhatjuk a hibáját annak, ha az iskola még mindig csak kisebb mértékben képezi ki szárnyra bocsátott növendékeit az élet nehéz küzdelmeiben való megélhetésre. A hiba legnagyobb részét a szülőkből van, akik gyermekeiket még akkor is a tudományos pályákra szorítják, midőn azokban sem kedv, sem képesség nincs a tudományos működésre. A szülők még mindig abban a balhitben élnek, hogy az iskola csak a bizonyítvány kiszolgáltatására szükséges és a tulajdonképeni tanító majd az élet lesz.

Innen van aztán a tudományos pályák túltömöttsége, az iskoláknak aránytalan túlszűfolttsága, mely évenként annyi panaszra ad okot. Innen van aztán, hogy az ifjuság tolong az iskolákba, a tudomány valódi szeretete és igazi hivatottság nélkül, a szülők pusztá hiúságából. Innen van aztán, hogy az iskolából kikerültek közül annyian vannak a hivatalosak és oly kevesen a választottak.

A kormány mindent megtesz arra, hogy a tudományos pályák túlságos elárasztásának gátat vessen. Mintaszerű kereskedelmi, ipari, gazdasági és katonai intézeteink csakúgy csalogatják az ifjuságot oly gyakorlati foglalkozások felkeresésére, melyek a tudományos előképzettséget meg-

kívánják, a mint hogy manapság nincs pálya, melynek a tudományos alapra szüksége ne volna.

Ezek az intézetek sokat tesznek arra, hogy jobb irányba tereljék a magyar fiatalok képzsését és minden foglalkozásnak szolgáltságának arra való emberanyagot. A javulás lassan ugyan, de fokozatosan észlelhető is.

Ép úgy észlelhető az iskolák hatása az általános középmitveltség terjedésében, még a legalsóbb néprétegeknél is. A közoktatásügyi törvény kényszere ma már többé nem képez kényszert és a tanulás üdvös eredményeit észleli már a tanulástól annak idején elmaradt régebbi nemzedék is és önmaga szorítja gyermekét az elemi ismeretek megszerzésére.

Ha az ezredéves ünnep méltó díszére felállítani szándékolt számos új iskola tényleg létesül, ismét egy nagy, hatalmas lépést tesz nemzetünk a kulturális haladás útján és újabb alapot teremt a jövő nemzedék művelődésének fejlődésére. A műveltség terjedésével meg fog aztán szünni a hajsza a tudományos pályák felé.

A gondolkodó szülék nem hiúság által vezetve fogják megválasztani gyermekeik életpályáját és akkor majd az iskola sem lesz bizonyítványok gyára, hanem valósággal a muzsák csarnoka, a tudomány fejlesztője és az életben hasznos dolgok világos és biztos ismeretének terjesztője.

Városi közgyűlés.

Zombor, 1895. szept. 3.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 3-án d. e. rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlésen dr. Vojnits István főispán elnökölt, ki is szívélyesen üdvözölvén a bizottsági tagokat, a közgyűlést d. e. 9 órakor nagy éljenzés mellett nyitotta meg.

A közgyűlésnek csak néhány, de igen fontos tárgya volt.

A törvényhatóság első sorban egy küldöttséget választott, amely a város hódolatát lesz hivatva tolmácsolni Ófelségének Zentán való tartózkodása alkalmából. A küldöttség vezetője Schlagetter Gyula polgármester, tagjai pedig: Kozma László és dr. Drakulits Pál országgyűlési képviselők, Kockár Zsigmond, Fejér Gyula és Kupuszárevits Lyubomir bizottsági tagok, továbbá dr. Gertinger Pál városi tanácsnok és Gyurisits György városi főjegyző.

A „BÁCSKA” tárcája.

A TEREMTÉS URAIRÓL.

Istenkém, én tudom mi illik. Tudom, kinek mivel tartozom és a férfinemnek, méltóztassék elbinni, nálamnál rajongóbb híve nincs is. Hiszen ők, úgy mondják, a teremtés urai, azután ha jól tudom, náluk és bennük van az erények egész halmaza. Bátorság, kitartás, erély, titoktartás mind, mind a férfi tulajdona. A nőt, a lányt már csak azért teremtette az Uristen, hogy legyen egy kis változás, egy kis egyveleg itt a földön, no meg azért, hogy a férfi meg ne unja magát.

Nekünk női lényeknek, most már csak az a dolgunk, hogy ime feladatunkat minél jobban teljesítsük. Részemről este, reggel áldom a vézetet, hogy lány vagyok. Valóságos paradicsomi élet ez a női lét. Ha az utcán megyek, legyen oly forró, mint a legsötétebb Afrikában, vagy hideg, akár Szibériában, már messziről emelik kalapjukat a férfiak, nekem csak mosolyognom kell, persze, hogy kedvesen, bájosan. Ha valahol belépek, engem eresztenek előre, sőt még a lovasuton is átengedik helyüket ezek az udvarias, ezek a lovagias férfiak. És ezért a töméntelen előzékenyséért nem követelnek semmit, csak egy kis „sikket”, egy kis báj.

Csak kedves, csak aranyos legyen a „kicsike”, többet ki várna egy gyenge nőtől. Régi igaz mondás: hosszú haj — rövid stb. — és ha csak kicsit elcseveg, úgy ez untig elég egy olyan fogyatékos agyu női lénytől. Lehet, megtörténik néhanapján, hogy a férfi a nő

társaságában elveszti a talajt és a nő elég vakmerő tulajdona a férfi potentált eszén, akkor nem meggyőződésközlő retirál, hanem mert udvariatlanság hölgygyel vitakozni és mert ki bírta ellentánni, hol „szép szemek beszélnek?”

Ami pedig a nő akár szellemi, akár egyéb munkáját illeti, arra csak szánakozó mosolya van a férfinak, hisz elismert dolog, hogy az biz nem ér egy fabatkát sem. A nő hivatása otthon ülni és boldogítani. Ha pedig véletlenül nincs kit boldogítson, az otthon ülésből pedig ő nem boldogul, akkor eltevesztette életcélját és a férfi nem ismer kiállhatatlanabb lényt egy emancipált nőnél, ki egyedül jár-kél, könyveket vezet és — uram bocsá! — beül férfiak közé távirtda-, avagy postatisztnak. Természetes, hogy a honorárium se olyan ám, mint a férfi munkadíja. Köszönje meg, hogy konkurenciáját nem veszik komolyan és szépen megtürik a férfiak a nő munkáját.

De legkegyesebb a férfi a szerelemben. Tudja az a jó, kedves férfi, hogy kegyetlenség lenne egy-egy szegény lányt epedni bagyni, mikor egy pillantás, egy kézzorítás boldogítja. Sőt egy kis gyöngéd hazugság sem bűn, ha valamely kétségbeesett szívet kell megmenteni.

Nyílt titok, hogy a lány zive gyöngé, hamar boldondul a férfi után és tiszta szent meggyőződés, miszerint minden férfi, akár feltalálta a puskaport, akár nem, boldog tulajdonosa több, vagy kevesebb a szerelem bámulatos ortográfiával irt illatos rózsaszínű bizonyítéknak.

Hogy aztán nemzetközi közös megegyezés folytán az ilyen pillantások, kézzorítások gyengéd hazudozó-

sok lekötelezőnek nem tartatnak, egy nőnek adott és véletlenül meg nem tartott szó csak egy famozus kis hecc és hogy a női szívvel való esetleges játék pláne közkedvelt férfit, ez ismét természetes, magától érthető dolog.

Van azonban a séta-botos tábornak még egy tulajdona, dicső erénye, mit sehogy sem lehet tökéletesen kifejezni a mi édes magyar nyelvünkön és a mienk neve: discretio. Ki látott titoktartó leányt, de a férfiak mindegyike egy-egy „Szomorú Dani”. Viszonzott szerelmet nem árul el, még egy mozdulattal sem; nem henegeg soha és nem dicsekszik képzelt babérokkal. S ha végre kapaszkodó fejfel neki durálja magát, hogy magához emeljen valamely boldog leányt, mikor megunta a költséges és mégis kényelmetlen legényéletet és mert szüksége is van már az asszonyi gondozásra, ezen magas hivatás betöltésénél nem azt nézi, hogy igaz, biv asszonyt nyerjen, hanem hogy a kisasszony édes apja értett-e annak idején a gazdaságtanhoz. A többi volt és marad — bliktri. Jaj nekem, hisz egész megfedlekzem a szükséges respektől, még magam ellen lázítom a férfiakat mind. Pedig semmi kedvem pártában maradni. Isten ments meg! Kérem, ne vegyék komolyan a mit összefecsegetem. Hisz, aki írta, csak egy lány. Tetszik tudni egy amolyan emberszámba nem menő gyalgó teremtes. Ab, én tudom, hogy a férfi nemes, elűző és a teremtes ura az ő bölcsességében fel sem veszi, amit ősszeír egy — leány.

Satanella.

A Csippék Ferenc felső kereskedelmi iskolai tanár leköszönése folytán megírt tanári állásra Novákovits Izidort választotta meg a közgyűlés.

A szegedi fa- és fémipar szakiskoláján létesített ösztöndíjat a törvényhatósági bizottság Erlich Józsefnek adományozta.

Ezután tudomásul vette a közgyűlés Pinterits Károly volt kereskedelmi iskolai tanárnak állásáról való leköszönését. Mint már megírtuk, Pinterits Károly az aradi felső kereskedelmi iskolához lett megválasztva. Tekintve Pinteritsnek szakképzett és buzgó tanári működését, a közgyűlés sajnálattal vette távozását tudomásul.

A tárgysorozat utolsó pontja volt Schlagetter Gyula polgármester kérvénye 4 heti szabadság-idő megadásáért. A közgyűlés a kért szabadság-időt megadta.

Ezután a közgyűlés dr. Vojnits István főispán éltetésével véget ért.

Nyílt válasz dr. Dudás Gyula urnak.

A „Bácska” című lap 1895-ik évi augusztus hó 27-én megjelent 67. számában hozzám intézett nyílt felhívására van szerencsém ezennel a következőket válaszolni:

Abban tökéletesen egyetértek dr. Dudás Gyula urral, hogy Bács-Bodrogh vármegye történeti társulata tizenkét évi működésének eredménye, egyes működő tagoknak elismerést érdemlő nagy munkássága dacára nem mutat fel kielégítő sikert.

Ennek négy főokát találok. Először mindenkéltől a vármegye történelmének és régészetének sajtósága voltát, mely a tanulmányozást és az adatok összegyűjtését megnehezíti, hozzá költséggé, majdnem lehetetlenné teszi. Ismerjük azon katasztrófákat, melyek a vármegyét annyiszor sújtották, ismerjük a török hódítás pusztítását, újabbán pedig a vármegyei levéltárnak feldúlását, mely még jelenleg is rendezetlenül sínlődik; ezen körülmények miatt csak nagy fáradsággal és költséggel találhatók fel szerteszét az országban a történelmi adatok, és a feltaláltak is nem annyira a vármegye tulajdonképeni történelmére, mint a magán birtokviszonyokra, az igazságszolgáltatásra és effélékre vonatkoznak, azért mondhatjuk, hogy Bács-Bodrogh vármegyének története egész a múlt század közepéig tabula rasa és a katasztrófák leírásán kívül inkább csak régészetből áll, de ezen adatok is oly hézagosak, hogy a történet megírására jelenleg elégtelenek.

A második ok: a közömbös részvétele, mely a vármegyében a multnak eseményei iránt létezik, de ezen sem csodálkozhatunk, ha meg-gondoljuk, hogy a vármegyének mostani lakossága, egészen új nemzedék, melynek gyökerei nem ágaznak a multba, mert a mostani lakosság új telepedés, mely mit sem gondol a multtal, a jelenben él, és csak jóvendőjére gondol, de azért köszönettel tartozunk azon száz és néhány pártoló tagnak, a kik eddig a társulatot istápolták, habár ezek is inkább akadémikus kíváncsiságból, vagy más érdekből maradtak tagjai a társulatnak; ellenben a társulat nélkülözötté pártolását a papság legnagyobb részének, a nagy birtokosságának, de főleg magának a vármegyei hatóságnak is, mely még nem is tagja a társulatnak, és a mely, ugyis a megyét megillető muzeumi helyiségadásán kívül, mivel sem gyámolította a társulatot.

A harmadik ok a vezetés elégtelensége, mert dacára, hogy a társulat eddigi elnöke, Schmausz Endre öméltsőségének sokban hálával tartozik, de másrészt a vármegye igazgatásának felhalmozott teendői és közbejött egyéb körülmények nem engedték, hogy kellő figyelmet fordítson a társulat ügyeire.

Végre a negyedik fő ok, mely megbénította a társulat tagjainak tevékenységét: a vármegye monografiájának írása volt.

Mint tudjuk a monografia megírásának eszméje a társulat kezében született meg, melyet a vármegye bizottsága 1892-ik évi október hó 6-ik napján tartott gyűlésén az országos millenium ünnepelésére elfogadott és magáévá tett, egyszersmind a költségekre 10,000 frtot tevő 1/3. adót meg-szavazott és a monografia mikénti létesítésére hét tagu választmányt nevezett.

Azonban ezen választmány a társulat hozzájárulását mellőzve, az egész ügyet Molnár István Lajos tanár kezébe koncentráta, és az egyes részek megírására concursust rendelt, úgy hogy a társulat működő tagjai csak mint magán írók vehettek részt a monografia megírásában.

Nem kívánok Molnár helytelen eljárásáról ítéletet mondani, fátyolt vetek reá, csak azon eredményét konstátálom, hogy ezen bizalmatlan, kételkedő censura alkalmazásában nyilvánuló mellő-zés, a társulat működő tagjait a munkálástól annyira elidegenítette, hogy csak Szentklárai és Iványi közbejáró társulati tagok buzdításának köszönhetően, hogy akkoriban már a társulat fel-oltsatásának indítványa meg nem tétetett.

Én mindig idealista voltam, teli jó reménnyel, de azért sohasem szerettem sem Sisiphus, sem a Danaidák hasztalan munkáját teljesíteni, már pedig mostani társulatunk jelenlegi szervezésében csakugyan ily munkát végez, azért ebben is egyet-érték dr. Dudás Gyula urral, hogy a társulatot újra kell szervezni, csak hogy még most egyelőre időelőttinek tartom az új szervezést, mikor a vármegye maga is reconstructio előtt áll, másod-szor pedig személyemet nem tartom a mikénti tervezet kidolgozására alkalmas egyéniségnek. Nyolcvan év nyomja válam, tegyék azt friss erővel bíró válak és hagyjanak engem békében Ovidiussal mondani: Pulchram est ex alta ripa spectare alterius in mare laborem. (Szép a magas partról nézni másnak a tengerbeni küzdelmét).

Különbön fogadja doctor ur bennem helye-zett bizalmáért köszönetem, és legyen meggyő-ződvé, hogy én mindenkor hive maradok az igaz, hízegés nélküli történetírásnak.

Zombor, 1895. évi szeptember hó 1-én.

Grosschmid Gábor.

Ujdonságok.

Igazoló választmányi elnök. Dr. Vojnits István főispán a vármegyei igazoló választmány elnökévé — Schmausz Endre volt alispán helyébe — Sándor Bélat, a zombori takarékpénztár igazgatóját, vármegyei bizott-sági tagot nevezte ki.

A tábla elnöke Szegeden. Bernáth Géza, a szegedi kir. tábla elnöke, letelvé szabadságideje, a napokban visszaérkezett székhelyére, Szegedre s a kir. tábla vezetését újra átvette.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi minisz-ter János Boldizsár újvidéki kir. kath. főgimnáziumi rendes tanárt a budapesti VII. ker. állami főgimnázium-hoz rendes tanári minőségben áthelyezte.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán a zentai főszolgabírói hivatalhoz járási II. od. irnokká Osz Feren-cet nevezte ki.

A 48/49-es honvédek. Vajmi kevesen vannak már azok a hősök, akik a haza felszabadításáért küz-döttek. A még életben levő öreg honvédek, akik közül igen sokan vannak oly helyzetben, hogy a vajmi csekély nyugdíjra igen rá vannak utalva, — az 1895. évi szept-ember 24-én tartandó országos honvédegyülésre óhajta-nának Budapestre felrúdulni, hogy helyzetükön némileg javítva lenne. Bács Bodrogh megyei központi 48/49-es honvédegyület is óhajtván Budapestre felküldeni négy öreg honvédet: Lukácsévics Sándor honvédhuszárhad-nagy alelnököt, Császár Péter kulai lakos nyug. honvéd vadászhadnagy alelnököt, Hambalek Zákó nyug. honvéd-örömlerest jegyzőt és Harlek Antal nyug. honvédbadnagy választmányi tagot. — A négy öreg honvéd lesz hivatta Bpestre a nagygyűlésen a Bács-Bodrogh megyei öreg honvédek érdekeit képviselni. — Igen, de a 48/49-es öreg honvédek nincsenek abban a fényes helyzetben, hogy saját költségükön mehetnének fel Bpestre a nagy-gyűlésre, úgy a saját, mint öreg bajtársaik érdekeit védeni. Mi hivjuk fel hát a minden szépért és jóért lelkesülő nagy közönséget, hogy azon öreg 48/49-es honvédek érdekeit, akik egykoron családjaikat és min-denüket elhagytva, fegyvert ragadtak drága hazánk felszabadításáért, vegyék szívünkre s most, amidőn még az életben levő öregek végnapjaik enyhítését akarják valamiképp könnyítve tenni; járuljunk illérelmekkel az öreg honvédek költségeinek fedezéséhez. És minden igaz magyar, kiben e honért dobogó szív van, járuljon se-gélyezésével 1895. évi szeptember 20-ig Lukácsévics Sándor Bács Bodrogh megyei központi egyleti alelnök-höz és Hambalek Zákó egyleti jegyzőhöz, akik is a begyű-lendő összeget bajtársaik utiköltségei fedezéséül közö-nettel fogja venni.

Elhalasztott képviselői beszámoló. Tompa Antal, az ó-kanizsai kerület országos képviselő-jének szeptember hó 1-én Ó-Kanizsán tervezett beszám-olója, időközben felmerült akadályok folytán elhalasz-tott; és pedig a képviselő, úgy kísérelő, miként a vá-lasztók közös megállapodása szerint szeptember 28-án érkezendek Tompa s kíséretében Ugron, Meszlényi, Bartók, Sima stb. Ó-Kanizsára s 29-én fogja Tompa beszámolóját megtartani. Ugron Gábor s valószínű több képviselő is fog az ellenzékét illető dolgokról beszélni. A képviselők méltó fogadására már megtörténtek az előkészületek s a gazdakör nagyobbabasu ünnepséget rendez.

Kereskedelmi iskolai felügyelő-bizott-sági tag. A zombori felső kereskedelmi iskola tanári kara tegnapelőtt tartott tanácskozáson az iskolai felügyelő-bizottságba Trencsény Károly tanárt választotta meg.

Övönöképző intézet Zomborban. Császka György kalocsai érsek aldozatkezsége folytán már a jövő iskolai évben megnyílik városunkban a kisded-övönöképző intézet. Az intézet helyiségétől az apaca-zárdával szemben levő árvaház épülete fog szolgálni. Ezen, eddig földszintes épület kibővítési munkálatai már nagyban folynak. A tetőt már teljesen leszedték s már megkezdték az emeletnek építését.

Halálozás. Mihajlovits György zombori tekinté-lyes polgár, a nemrég elhunyt Mihajlovits Miklós volt budapesti kir. táblai elnök öccse, tegnap délelőtt el-hunyt. Temetése ma délután fog végbemenni.

Vasúti menetrend. Közé lett immár téve a baja-zombor-újvidéki h. é. vasut menetrendje. Naponként négy vonat, két személy- és két vegyes-vonat fog köz-lekedni; kettő Baja felé és kettő Újvidék felé. Zomborba Újvidék felől érkezik: a vegyes-vonat 7 óra 18 percor reggel, a személy-vonat pedig 6 óra 30 percor este. Zomborból Baja felé indul a vegyes-vonat délután 4 óra 5 percor, a személy-vonat pedig reggel 7 óra 5 percor. Baja felől Zomborba érkezik: a vegyes-vonat reggel 6 óra 25 percor, a személy-vonat délután 3 óra 24 percor. Zomborból Újvidék felé indul: a vegyes-vonat hajnali 2 óra 30 percor, a személy-vonat pedig délután 3 óra 51 percor.

Gyászhir. Millassin Dániel topolyai járási rendőr-felügyelő folyó hó 3-án 59 éves korában elhunyt. Millassinak, aki hajdanában csendbízott volt s jelenleg egy ritka buzgó és képzettségű rendőrfelügyelő, elhunyt Topolyán és környékén igaz részvétet kellett.

Arverés. Újvidék város területén beszedendő fogyasztási, ital- és italmérségi adók biztosítása céljából a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságánál 1895. évi szeptember hó 26-ára árverés tűzített ki. Kikiáltási ár 156,382 frt 16 kr. Közlebbi feltételek Újvidék város tanácsánál, az újvidéki pénzügyi bizottságnál és a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságánál betekinthe-tők.

Dal-előadás. Nagy Pista, a népszínház volt első tenoristája tegnap este a „Vadászkürt” kerti helye-ségében dal-előadást tartott. Az előadást meglehetősen nagyszámu, előkelő közönség hallgatta végig. Nagy Pista gyönyörű tenorja igazán művészi élvezetet nyújtott a közönségnek. Az előadás műsora a következő volt: I. Szakasz. 1. „Füldik a hold világ” és „Nincs cserepes tanyám”. Betyárdalok. 2. „Szép Heléna”, operettből pásztor románc. 3. „Busan szól a kecskeméti öreg templom nagy harangja” és „Szöke kis lány megy az Isten házába”, legújabb népdalok. Szövege Póstätól, zenéje Dankótól. 4. „Midőn anyám keblén viselt meg”, honfi románc. Nyiznyaitól. 5. „Járok, kelek a világban”, népdal, mely jelenleg a „Bárd” testvérek zenemű-kiadó cégénél kiadás alatt van. Szövege és zenéje Nagy Pista-tól. — II. Szakasz. 1. „Mártha”, operából Lyrai-tenor-ária Flotóvtól. 2. „Zug a vihar, jajgat a szél, kergeti a felleget”, legújabb népdal. Szövege Póstätól, dallama Dankótól. 3. „Gasparone”, operettből „Férfi az ut-keringő. Milückertől. 4. „Jaj de nehéz a szerelmet titkolni” népdal. 5. „Zug a szélvész, háborog a Balaton”, népdal, mely az „Új idők” pályázatán 300 korona díjjal lett kitüntetve. Szövege Póstätól, dallama Dankótól.

Utasítások az anyakönyvi felügyelő-k-nek. A belügyminiszter az anyakönyvi felügyelői hato-ságok részére a megfelelő mintákkal felsorolt utasítást adott ki, melynek 28. szakaszában körülírja az anya-könyvi felügyelők teendőit.

Ifjúsági táncmulatság. A helybeli gym-nu. és felső kereskedelmi iskola tanuló ifjúsága folyó évi augusztus hó 31-én önképzőkörük pénztárai javára jótékonycélu táncmulatságot rendezett. A mulatságon igcu nagy számu és intelligens közönség vett részt. Még a hajnali órákban is a legjobb kedvvel járták a ropogót. A minden tekintetben jól sikerült mulatság igazán díszére válik az ifjúságnak. Felülfizettek: bajsai dr. Vojnits István, Szemző Gyula 5—5 frt, Frey Emil 3 frt, Kollár József 2 frt 10 kr, Koczár Zsigmond, dr. Zákó István, Kollár N., Schlagetter Gyula, Fejér Gyula, N. N., Zsu-lyevits Ernő, öz. Esztergamy Borbála 2—2 frt, Weiner Arthur 1 frt 20 kr, Spitzer Ciza k. a., Holländer József, dr. Goldstein Ignác, öz. Schön Adolfné, ifj. Goldfah Sándor, dr. Pataj Sándor, Engel Mór, Heisler Adolf utóda, Földvári Mór, Freund Samu, Hirschenhauser és Kovács, Satojanovits F., Késmárky Béla, Lallosevits Jakab, Schlieszer testvérek, Lang Nina k. a., Weidinger Zsigmond, Szilágyi Mór, Gerevics Gusztáv, dr. Guttman Zsigmond, dr. Eremiu N., Oblát Károly, Kirehner Kar-rolin, Herzfeld Adolfné, Horvátvics Stipó, dr. Gertinger Pál, Popovits Sebő, Meizen Alajos 1—1 frt, Flesch Lipót, dr. Mikosevics Kanut 80—80 kr, Erus Armin, Adler Adolf, N. N., Lositz Aladar (Bezdan), Szücs Margit k. a., Bozsánszkiné 50—50 kr, Bertolinó Sándor 40 kr. Fogadják a nemeslelkű adakozók ezuton is a rendezőség legbálsabb köszönetét.

Eljegyzés. Wámoscher József, Wámoscher Nán-dor nagybirtokos fia, eljegyezte dr. Fischer Ignác sümegei orvos leányát, Tilda kisasszonyt.

Tanulók száma a gimnáziumban. A zombori állami főgimnáziumban az idei tanévre összesen 347 tanuló vétetett fel. Ebből 82 tanuló esik az első osztályra s 20 tanuló a VIII. osztályra. Ennyi tanuló a zombori főgimnáziumban még egy évben sem volt, ugy annyira, hogy bizony szép gimnáziumi épületünk helyiségei ekkora létszám részére szüknek bizonyulnak.

Az adai m. kir. földmivesiskolának egy Szer-biából Kragujevácból való növendéke is van az idén. Novákovits Vuk vagyonos kereskedő fia, ki azért küldte oda fiát, hogy jó gazda legyen belőle s hogy a magyar nyelvet elsajátítsa, melynek biányát az fizleti élet terén atyja sokszor érzi. A fia 3 évig lesz Adán, az első évet gyakorlatilag hasznosítja s a magyar nyelvet tanulja, és csak ha ezzel rendben lesz, lesz belőle rendes tanuló.

Műkedvelői előadás. Ritka élvezetes estét szerzett. sőt éjjelt, az ó-kanizsai műkedvelői társulat Ó-Kanizsa közönségének, recte a közeli környéknek akkor, midőn szeptember hó 1-ső napján, mint bucsu és vásár vasárnapján előadta táncalleg köreműködött a zentai első zenekar közreműködése mellett Rátkay László 3 felvonásos népszínművét a „Csillaghullást”. A nagy-vendéglő díszterme oly annyira megtelt közönséggel, amelyet egy jobb vidéki színházgató legmerészebb álma-ban sem mer reményleni. De érdemes is volt, mert a műkedvelők minden tagja töle telhetőleg közreműködött az est sikeréhez. Egyesek pláne született színészekként mutatták be magukat, mint pl. Liptákné, Gajó, Gergei Örszike, Ocskay Miklós, Pinter stb. Előadás végetével kezdetét vette a tánc, mely — mint minden jóvaló bácsországi községen — reggelig tartott.

Megverte az apját. Bakity N. ó-becsei lakosnak valami derek fia lehet. Vasárnap este az apa bement a rendőrséghez s kérte, hogy fiát a koresmából küldjék baba, mert lerészegszik. A rendőrök nem avatkozhattak ily ügyletbe, az öreget elbocsajtották. Alig egy nappal óra mulva, már ismét megjelent az öreg a rendőrségnél s ekkor már rossz fiát panasolta, ki amint látszott is rajta, egy vasvillával bevverte a fejét. Mire a rendőrök és csendőrök megjelentek, a gonosz fiu már megszökött. Az öreg orvosi ápolás alatt áll.

Összeesett éhen. Adán Horváth András Egyedi Pál szabó-mester inasa már többször megugrott a tű és cérna elől, illetve gazdájától, most legutóbb is körül-belül egy hét óta kódogott össze-vissza, s sem a szülei-bez nem mert, se gazdájához nem akart vissza menni. Kódogása közben semmi ételhez, ennivalóhoz nem ju-tott, a napokban annyira éhezett, hogy midőn a piac-teren keresztül akart jönni, az éhségtől összeesett. Egy rendőr azonnal a kórházba kísérte s most már ki is szabadult onnan. De gazdájához, ki őt máskülönben szereti, nem óhajt vissza menni.

Cégváltozás. A zombori öv. Birnbaum Vilmosné-féle kalap- és ruhakereskedő üzlet céget változtatott. Az üzveg az üzletet átadta fiainak s így azt ezennel „Birnbaum Vilmos fia” cég alatt vezetik tovább.

A gazdaközönség figyelmébe. Az adai m. kir. földmivesséskolát végzett több bácskai nős és nőtlén, részben kiszolgált katoná, részben hadmentes és családos egyén alkalmazása, illetve felfogadása tárgyában van szerencsém a vármegye tisztelt gazdaközönségének figyelmét ezen egyénekre irányítani, kik eddig t. i. 12 év óta az ország különböző vármegyéiben szoktak alkalmaztatni. Szobonya Bertalan, igazgató.

Sajtóper. A szegedi esküdtsek a nyári szünet után az első sajtóper folyó hó 2-án tárgyalta le. Két zentai ember állott sajtóperben egymással: Braun Izso kereskedő, a zentai hitközség elnöke s Bergel Emil, ugyanazon község iskoláiban a zsidó vallás oktatója. A per tárgya egy a Zentai Közlönyben megjelent cikk képezte, amelyet Bergel ellen küldött be oda Braun. Ez a cikk Bergelt akarja leleplezni s voltaképp alig tartalmaz mást, mint két hivatalos irást. Az egyiket a zsidó hitközség iskolabizottsága adta ki róla. Azt mondja, hogy elmozdítja állásától Bergelt, mert csalárd módon felvett Zenta városától 283 forintot, egy összeget, amely nem neki, hanem a zsidó hitközségnek járt volna segély gyanánt. Ugyanis Zenta város a múlt évben elhatározta, hogy évi 600 forintot ad segély gyanánt a zsidó hitközségnek olyképp, hogy ez a hitközség fizetése lesz. A város folyósította ezt a pénzt s Bergel fölvevte belőle több hónapra esedékes összeget, pedig ugyanezen hónapra a hitközség pénztárából is megkapta a fizetését. Ezt mondja el az egyik hivatalos irás, a másik pedig, amely Bács vármegye közigazgatási bizottságának egy határozata, azt mondja el, hogy Bergelt előbbi állásából, Jankovác-ról miért kellett elmozdítani. Ez az irás hanyagságot s hivatali szabálytalanságokat emleget. Ezt a két hivatalos levelet tette közzé a hitközségi elnök a bitoktató ellen s elejébe egy kis kommentárt is írt, amely tartalmaz ugyan sértő kitételeket, de valójában ugyanezen kitételek benne vannak a hivatalos irásokban is. — E miatt indított Bergel Braun ellen sajtóper. A tárgyalás reggeli 9 órától esti 7 óráig tartott. Braun Izso úgy a becsületesítés, mint pedig a rágalmazás vádjá alól felmentetett.

Pepi boszuja. A rendőrség előtt megjelent két hölgy. A rendőrség előtt sokszor jelenik meg hölgy, de hát ilyen izgatott hölgy ritkán.

— En Burai Jozefa vagyok, — így mutatkozik be az egyik hölgy és egész lényében van bizonyos emelkedettség.

— En Jeszenczki Pepike vagyok, — selypiti a másik minden emelkedés nélkül.

— És aztán egyszerre szólnak.

— Azt mondja, elloptam a kabátját...

— Igen, ellopta...

— De nekem nem kell a maga rongyos kabátja.

— Tessék felnyitani a ládáját, benne van a kabátom.

Szól a kapitány:

— Nyissák föl a ládát. Eltávoznak egy rendőrrel.

Jeszenczki Pepi otthon észreveszi, hogy elveszett a ládakulcsa.

— Nem baj! — szól a rendőr — feltöröm.

— És feltörte a ládát és kibuzta belőle a Jozefa kabátját.

— Ah, ez az én kabátom — kiáltott Jozefa.

Pepi erre lángvörös lett s haragjában, a rendőr jelenlétében úgy arcul vágta Jozefát, hogy szédelegve esett a falnak.

— De ez is a tied — sziszegte a haragos Pepi.

A rendőr a jelentésében az utóbbi jelenetet így örökítette meg:

„Mig én oda adtam az kabátját Burai Jozefának, ki azt mondta, ez az enyém, mire Jeszenczki Pepi arcul vágta s azt mondta, ez is a tied, mire én azt mondtam: most jöjjön.”

A gazdaközönség figyelmébe. Az adai m. kir. földmivesséskola növendékeit 12 év óta az ország különböző pontjain helyezem el s a növendékek után a kereslet oly nagy, hogy soba nincs annyi végzett ember, hogy a szükségletet kielégíthetném. Aranylag legkevesebb végzett egyént Bácskában helyezek el; ennek okát nem tudom; tekintve azonban, hogy az idén 18 végzett ember — köztük sok nős, nagykorú, kiszolgált katoná vagy hadmentes egyén vár elhelyezésre, kik előzőleg is szántóvető parasztemberek voltak — első sorban a bácskai birtokos, bérlő és gazdatársít urak figyelmébe ajánlom őket. — Szobonya Bertalan, igazgató.

Művészet és irodalom.

Az állami anyakönyvvezetők figyelmébe. Folyó évi szeptember hónap második hetében megjelenik a Pesti Könyvnyomda-Részvénytársaság kiadásában az állami anyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. törvények magyarázata című munka. Szerzője dr. Lukács György belügyminiszeri titkár, a belügyminiszerium anyakönyvi ügyosztályának vezetője.

A szerző neve felment minket a munka bővebb ajánlásától, mert közismeretű, hogy miniszterei megbízásából szerző dolgozta ki úgy az anyakönyvi törvényt, mint a törvényhez kiadott belügyminiszeri utasításokat. Szerző tehát a törvény igazán hivatott magyarzója.

Röviden csak azt említjük meg, hogy a munka felülről mindent, amit az anyakönyvvezetőnek vagy az anyakönyvvezető működését felügyelő hatóságnak tudnia kell, avagy ismernie előnyös, valamint kiemeljük, hogy szerző különös figyelmével volt az anyagnak oly csoportosítására, hogy az eligazodás könnyű legyen s a keresés fáradsággal ne járjon. Egyszóval meggyőződésünk, hogy a munkában az összes anyakönyvvezetőknél és felügyelőknél megbízott összes hatóságoknak nélkülözhetlen segédkönyvet nyújtunk.

A munka terjedelme mintegy 30 iv, ára azonban a nagy terjedelem dacára csak 3 frt. Az ár megszabásában bennünket az a tekintet vezérelt, hogy a munkát mindazok, kik rá vannak utalva, nagyobb áldozat nélkül megszerezhesék.

Mindazok, kik szeptember hó 15-ig, tehát a mű megjelenése előtt küldik be a megrendelést: 2 frt 50 kr kedvezményes áron kaphatják meg a könyvet, ezen összegnek a megrendeléssel egyidejűleg beküldése mellett. A megrendelések — legcélszerűbben postautalvány útján — a Pesti Könyvnyomda-részvénytársasághoz (Budapest, V., Hold-utca 7.) intézendők.

Törvényhatósági Naptár. Dr. Toldy László a főváros főlevéltárnoka előzetesi felhívást bocsátott ki az általa szerkesztett „Törvényhatósági Naptár” 1896-iki évfolyamára. Ez a nézetű pótlo és kitűnően szerkesztett vállalat most már 8-ik évfolyamát járja. Az új folyam gondos szerkesztésben és teljességben felül fogja mulni az eddigieket is. Különösen kiemelendők tartjuk, hogy megyénként közölni fogja az ország összes anyakönyvvezető hivatalait, ami főképpen kezdetben, míg az új intézmény ismerete általános nem lesz, mindenkire nézve igen fontos utbaigazítást fog nyújtani. Az új folyam, dacára annak, hogy az eddigieknél bővebb lesz, nem lesz drágább, fűzött példánya 1 frt, a kötött 1 frt 20 kr. A megrendelés postautalványon eszközölhető a Pesti Könyvnyomda-részvénytársaság címére (Budapest, V., Hold-utca 7.) Aki az előzetési áron felül még 20 krt is beküld, az a könyvet bérmentve kapja meg.

Egy darab világtörténet az, ami élénk táru, mikor a „Röptében a nagyvilág körül” című díszmű 11-ik fűzetét felnyitjuk, melynek első képe a Louvre épületét mutatja be, a francia királyok évszázados székhelyét. Ezt követi a londoni Trafalgar square Nelson admirális főnséges szobrával; a dublini vámpalota, mely egyike a legimpozánsabb középkorú épületeknek, majd a német birodalmi kancellár palotája, melynek egyszerűségét látva, bizony kevés ember bírja elképzelni, hogy ebben az életben mily világforgató tervek születtek. A következő kép a krakkói Mária templom remek oltárát mutatja be, melyet a nápolyi öbölnek és a velencei piazzettának fényképei követnek. Most Falermonak remek látképe tárul elénk a Monte Pellegrinóval, míg szemközt Madrid egyik szép közterében gyönyörködhetünk. A következő fénykép Oportót, Portugália e regényes fekvésű városát mutatja be. Utána az orosz cárok rezidenciája, a híres téli palota és az athenai Parthenon romjainak fényképe következik s a sorozatot a Cap Spartei Tangerben, Betlehem látképe Palestinában, a Bunker hilli (Massachusetts) 67 méter magas emlékoszlop és Atlantic City tengerpartja a maga nyüzsgő életével fejezi be. Mindegyik kép egy darab élet, mely mintegy megeleveníti szemünk előtt ez ismert és ismeretlen tájakat. Ez a fűzet is, mint a többi, vidékre küldve 35 kr-ért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapestben, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 fűzet) 5 frt 60 krral; 8 fűzetre 2 frt 80 krral; 4 fűzetre 1 frt 40 krral.

A „Vasárnapi Ujság” szeptember 1-sei számában „Bácsy Jakab” cím alatt egy történelmi regénynek a közlését kezdi meg, mely a XVII. századbeli magyar hajdúvilágból veszi tárgyát. Szerzője egyik elsőrendű történelmi író, ki több rendbeli munkával gazdagította már irodalmunkat s mindenkor feltűnt vonzó és töltőkeres magyaros előadásával, úgy hogy nemcsak mint tudós, hanem mint színpíró is az elsők közé tartozik. Szerző levéltári kutatásai közben egy római könyvtárban oly leírásra akadott, mely azonnal lekötötte figyelmét. Egy regényes életű bonyolult leányzónak viszontagságos története ez, melyhez időközben Raguzában is talált a szerző egyes adatokat s módjában lévén Bosznia különböző vidékeinek megszemlélésére, megszületett a tárgyának lényegét s a kor jellemzését és színterét tekintve teljesen igaz regény. A magyar hajdúk, a bosnyák mohamedán ari világ, a ferences barátok azonkor állapota változatos csoportosításban következnek az érdekesítő regényben egymásután abban a rendben, amint azt az elbeszélés folyamata megkívánja. E regény művészi kivitelű rajzokkal illusztrálva jelenik meg s annyival nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mivel — mint említettük — történelmi regény, amely műfaj nálunk mostanában ugyaszóval teljesen el van hanyagolva. — A Vasárnapi Ujság e száma 29 képpel jelent meg s még a következőket tartalmazza: „A nemzeti színház és az operabázis új igazgatói.” (Káldy és Festetics Andor arcképeivel.) — Költemények Justh Belától, Szini Pétertől, Bán Aladártól. — „Lavalette gróf.” Történelmi rajz. (Képekkel.) — „Az első magyar vasút.” — „A cserkeszokről és avarokról.” (Képekkel gróf Zichy Jenő utazásából.) — „Határigazítás a székely havason.” (Nagy László rajzaival.) — „Franciaország újabbkori történetéből.” (Képekkel.) — „Két elhunyt tudós.” (Gneist R. és Sybel arcképeivel.) — „Ferenc Ferdinánd főhercegről.” Láng Menyhértől. — „Milyen idő lesz?” Szádeczky Gyulától. — „A keresztények üldözése Kbinában.” (Képekkel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány stb. rendes rovatok.

Közgazdaság.

István gazda tanácsai szeptember hóra.

A szántóföldön, ha már eddig fel nem törtük volna a tarlót, hozzá kell látni. Ahol hesszeni légy volt, ott persze már a múlt hónapban föl kellett a tarlót törni.

Az őszi vetésekhez is hozzá kell fogni. Kivételt képeznek az olyan földek, ahol hesszeni légy volt. E kártékony rovarnak az lévén a természete, hogy petéit őszzsel a fiatal gabona bajtásokra rakja, arra kell törekedni, hogy peterakás idején még ne legyen gabonahajtás.

Vetés előtt a gabona-magot az üszög ellen fél százalékos rézgalic oldattal meg kell pácolni.

A jókorabb érő burgonyát most szedik.

A hónap vége felé elkezdődik a cukorrépa kiszédeése és átadása. A kiszedett cukorrépa, míg a gyár át nem veszi, be kell takarni a levelével és szalmával,

hogy meg ne fonnyadjon. Ha az átvétel 2—3 napnál tovább késik, a szalmatakaróra földet is kell bányini.

Az igás jószág e hónapban is sokat dolgozik, ezért jól kell tartani. A legelőre járó állatoknak, ha a legelő nem nyújt elegendő táplálékot, a szükséghez képest napjában egyszer-kétszer takarmányt kell adni, mely lehet here, lucerna, csalamádé vagy más.

A jubokat most hágtatjuk, hogy a bárányozás februárban legyen.

A réten a sarjut kell kaszálni. A tőre való szénát jól meg kell a renden száritani, mert a nedvesen behordott széna megpenészedik. A besavanyítani való takarmányt zöldjében, felfonnyadtan hordatjuk.

A konyhakertben az érett veteményeket kell szedni és tisztogatni.

A faiskolában kivált a nehezen csirázó gyümölcs-magot most kell vetni.

A gyümölcs most érik javában. A termés leszedésével csinján bánjunk, mert az összetört, zuzott gyümölcs eltartásra nem alkalmas.

A hernyókat most is irtani kell.

A szőlőben, ha a kapálást a múlt hónapban nem végeztük volna el, most kell szőlőszendülésgy elvégezni, mert ha a szőlő már érni kezd, a munkások sok kárt tehetnek.

Közeledvén a szüret, a szüretelő eredményeket elkészítjük, gondosan megtisztogatjuk, a bordók és kádak abroncsait megszorítva, kiforrázzuk. A szüretelő ne siessünk, várjuk be, míg a szőlő tökéletesen megérik, mert csakis tökéletesen érett szőlő adhat jó bort. Ha a szőlőben többféle fajta van, minden fajt külön és akkor szedjük, mikor érett. Kevert ültetésnél ez bajos dolog; azért, ha új szőlőt telepítünk, egy-egy táblába mindig egy fajtát kell ültetni. Aki elég okos volt csemegének való szőlőt is ültetni, abból ebben a hónapban szépen pénzel. Nagyon kapós csemegeszőlő: a Saszla-ruzs, Saszla-blans, Passza-tuti, a különféle Muskotályok, a Kecskecsétek. Ezeket a fajtákat felagatva el is lehet tenni.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Venni szándékozók figyelmébe.

Néhai **Mayer Ignác** hagyatékához tartozó, de jelenleg az árucsarnok helyiségében lévő butorokat, u. m.:

salon- és hálószoba-garnitúra, credenz, consulok és egyes butordarabok is **jutányos áron** eladó.

Bővebb értesítés nyerhető **MAYER BÉLA** miniszteri fogalmazó urnál Budapestben. 0—1

Kiadó lakások.

Zombor Farkas-utca ujonnan épült két ház a hozzá tartozó melléképületekkel együtt **folyó évi október hó 1-étől** több évre kiadó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

2—1 **Bruck Adolf.**

821. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. e. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1895. évi 7808. számú végzése következtében Diener János zombori ügyvéd által képviselt ó- és újszivaci takaré- és segélyszövetkezet javára Hoffmann Gyula és társai ó szivaci lakosok ellen 35 frt és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 600 frtra becsült Kann és Heller-féle gyárból származó vas-esztergálygépű álló ingóság árverésen eladatik.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróióság 11023/1895. sz. végzése folytán 35 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi június hó 19. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 32 frt 47 krtban bíróság már megállapított költség erejéig Ó Szivaccon alperes Hoffmann Gyula lakásán leendő eszközöklésére 1895. évi szeptember hó 19-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság az 1881. évi LX. t. e. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi szeptember hó 5-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

Bács-Petrovosszelli községében az adójegyzői állás, melylyel évi 500 frt fizetés, 9 ker. lánca szántóföld és 1/2 ker. lánca legelőjuttalék — mely ingatlanoknak állami adóját a község fizeti — élvezete van összekötve, be-töltendő.

Felhívom ez állást elnyerni óhajtókat, hogy jegyzői képesítéssel ellátott kérvényeiket **folyo évi október hó 2-áig** hozzám benyujtani ne készenek.
O-Beece, 1895. évi szeptember hó 2-an.

Gombos Béla,
főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi elüljáróság részéről ezennel köz-hírré tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. e. 3. §-a értelmében Kovil-Szt.-Iván község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog 1896. évi január hó 1-től 1902. évi január hó 1-éig terjedő hat egymásután következő évre **folyo évi szeptember hó 28-án delelőtti 9 órakor** Kovil-Szt.-Iván községbáznál nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszon-bérbe fog adatni.

Kovil-Szt.-Ivánon, 1895. évi augusztus hó 31-én.

Gavanszky, Mayer,
jegyző. 3-1 bíró.

Ház- és földeladás.

Helyben belvárosban a bajai utcában 20. szám alatt fekvő **emeletes ház**, továbbá az 5136. számú tkvi lapon A. 16028. és 16835. hr. szám alatt Obzir és Bilics környékén fekvő 12^{1/2} holdnyi **szántóföld** szabad kézből eladó. Venni szándékozók bővebb felvilágosítás végett alulírott pancsovai lakoshoz fordulni szivesked-jenek.

Minden közvetítés kizárva.

Radoszavlyevits Szófia
Pancsova.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett és Csonopla, Kernyaja, Nemes-Militics és Gyulafalva községekből alakult állategészségi kört képező **cs-onoplai** körállatorvosi állás leküszönés folytán meg-írltven, ezen állásnak betöltése iránt ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívotnak a pályázni óhajtók, hogy ezen 600 frt közpénz fizetéssel és kölcsönösen megállapítandó látog-ati díjakkal és husszemle díjjal javadalmazott állásra az 1883. I. és 1888. VII. t. e. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket alulírott főszolgabíróhoz **folyo évi szeptember hó 30-áig** terjeszszék be.
Zombor, 1895. évi augusztus hó 29-én.

Tárczay,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

A 21891. sz. községi szabályrendelettel szervezett községi rendőrség létszámában megírtesedett egy rendő-vezetői állásra, melylyel évi 250 frt közpénz fizetés és 100 frt loatalány van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázó által igazolandó, hogy:

- a) magyar honpolgár,
 - b) védőkötelezettségének megfelelt, 24. életévét be-töltötte, az 50-iket pedig el nem érte,
 - c) feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű,
 - d) teljesen egészséges,
 - e) a szolgálati utasításból folyó írásbeli ügyek el-végzéséhez a magyar nyelvet szóban és írásban, a köz-segben divo szerb nyelvet szóban bírja.
- Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:
1. Az 1873. évi II. t. e. értelmében kedvezmé-nyezett altisztek és kiszolgált állami esendőröknek.
 2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyé-neknek.
 3. Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.
 4. Végül előnynek tekintetik a nőtlenység.

Fenti körülmények és előnyök közíráttal igazo-landók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bi-zonyítványval olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és főbb érzékeknek, hallás és látásnak teljes bírása is kintinjek.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulírt elüljáróhoz **1895. évi szeptember hó 15-éig** bezárolag benyujtandók.

A ruházatot a rendőrzetelő sajátjából tartozik fe-dezni, a felszerelést a község adja.

Kelt O-Sztapáron, 1895. évi szeptember hó 1-én.

Milits Szvetozár, Rackov Nikola,
jegyző. bíró.

Friebert Mihály
uri szabóüzlete Zomborban.

Van szereném a n. é. uri község b. tudomására hozni, hogy Zomborban, Kossuth L. (16-) utca 159. sz. a. a takarékpénztárral szemben, Koszanits-féle házban **szabóüzletet** nyitottam, s azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendeztem.

A legelőkelőbb fővárosi cégeknek mint szabász hosszabb ideig működvén, képes vagyok a szabóüzlet bármely ágában a legmagasabb igényeknek is megfelelni.

Katonai egyenruhák, diszruhák, papi és uri öltönyök legújabb divat szerinti készítését igen **jutányos áron** s a legfinomabb kivitelben elvállalom.

Nagyobb raktárt tartván divatos és finom **szövetekből**, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy **postamegrendeléseket** a lehető leggyorsabban teljesíthetek.

A n. é. község szives pártfogásáért esedezik

FRIEBERT MIHÁLY
szabómester
Zombor, fútea, a takarékpénztárral szemben.

7408. sz. 1895.

Pályázat.

B. Bodrogh vármegye O-Soóvé, Uj-Soóvé, D.-Szt Iván és Kulpin községekből O-Soóvé székhelylyel alakult állategészségi körben megírtült és 750 frt fizetés, vala-mint a husszemle díjak és a községekkel egyezsileg megállapítandó látogatási díjakkal javadalmazott állatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Minek folytán felhívom a pályázni kívánókat, mi-szerint oklevéllel felszerelt kérvényüket **f. évi október hó 1-ig** alulírott nál nyujtsák be.

Ujvidéken, 1895. évi szeptember hó 1-én.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

2-szeres és 3-szoros termékek
csakis mesterségesen szárított

MŰTRÁGYÁVAL
érhetők el. *—9

A vármegyei Gazdasági Egyesület a „HUNGARIA” műtrágya-, kén-sav- és vegyi ipar részvénytársaság képviselőletét az egész megyére elvállalta s így nemcsak kész-séggel nyujt tájékoztatást mindenkinek a mű-trágyák kérdésében, hanem a beszerzést is díjtalanul eszközöli.

PLUTOS

kütnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúz vagy lobos bántalmaknál, ugy-szintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat.

Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedt állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltetnek ezen szerrel, a képződő gyorsan fel-szívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

100—55

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN
GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdája.

Birtokbérbeadási hirdetmény.

Zombor sz. kir. város, ugy Ó-Sztapár község határában fekvő, egymással közvetlen kapcsolat-ban, azaz egy tagban levő **600 lánnyi** (à 2000 ö) **elsőrendű gondosan kultivált szántóföld**, uri lak, park és szőlő a megfelelő gazdasági épületekkel és felszereléssel **3 vagy több évre** — négyes forgó rendszerű gazdasági művelésre — **bérbeadandó.**

Megjegyzendő, hogy a földek nagyobbára már meg vannak keverve és hogy a **fundus instructus** részben vagy egészben átvehető.

Bővebb felvilágosítást ad a bérbe venni szándékozókknak **SZEMZŐ GYULA** Zom-borban. 3—3

Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz
legkittőbb mázó-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr, 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs Arany-fénymáz
legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy palack ára 60 kr.

Fehér fénymáz
legkittőbb, gyorsan száradó és szagtalan mázó-szer mosdóasztalok, ablak-felületek, ajtók és bútorok számára. 1 kis doboz 45 kr, 1 közép doboz 75 kr. Mindenkor kapható: 12—5

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

Eladó sertések.

Göndör szőrű, gyönyörű szőke mangalica sertések eladók, és pedig 1 drb 3 éves öreg koca 40 frt, 5 drb 1 1/2 éves fiatal koca 30 frt, 4 drb 1 1/2 éves ártány 25 frt, valamint 10 drb tavaszi malac, kan és koca 15 frt. — Bővebben **SZO-BONYA BERTALAN** m. kir. földmives-iskolai igazgatónál **Adán.** 5—2

Pályázati hirdetmény.

Gákova községében lemondás folytán írtésedésbe jött gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk. Ezen állás javadalmazása 240 frt évi közpénz fizetés, mely a köz-ségi pénztárból havi részletekben utólagosan fizettetik ki.

A kellően felszerelt pályázati kérvények **folyo évi szeptember hó 14-éig** alulírott elüljárósnál nyuj-tandók be. Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Gákován, 1895. évi augusztus hó 31-én.

Tessényi Oszkár, Dsida Antal id.,
jegyző. bíró.

Egész...
Fél...
Negyed...
A lap...
szerekes...
a laptul...

Egyes...

L

A gör...
esendülnek...
balsorsnak...
családjában...

A leg...
László kir...
Halála...
és e gyász...
és igaz ne...
mikor a sz...
rettentően...
lélekben ös...
lékába, hogy...
retett fiát.

Gyász...
Sulyos...
uralkodóhá...
királyunk s...

Nem m...
megrendít...
üdvívalgás...
szólt bele...
királyunk...
gondolkodó...

Nincs m...
érdemelte...
sege lett...
vo...
életében...
olgy...
gyászba bor...
két bírodalot

Rokona...
a konvenie...
minden emb...
lemond rang...
mával új...
mészet harag

Neurég...
legképzette...
ki, szintén...

Most a...
királyi csal...
ravatalon:...

Ki ne...
szerencesét...
A halá...
embernek a...
gyászban...
világos. Ne...

hatalmas...
a koldus...
a hirtelen...
sorsuk a...
jobbban vis...
és ezek...
sudarán ta...
a mélységbe...
sziklakon. A...

egy leguru...
az egyik...
Ott, h...
könyveket...
gyász általa...

Az a...
balsors oly...
szívéhez...
ségének...
magyarrá...
jongó...
szere...
magyarnak.

A magyar...
szivet, mely...
hatatlan...
valaha a...
is volt...
borult a...
ott László...
az egész...
elhervadva...
gének ifju...